SURAT Al-A’la – KAPITEL 87
Den högste

بسم الله الرحمن الرحيم
I GUDS, DEN NÅDERIKES, DEN BARMHÄRTIGES NAMN

87:11
وَيَتَجَنَّبُهَا الْأَشْقَى
och [bara] den olycklige stackare kommer att vända ryggen till

---

Vers 87:11 – وَيَتَجَنَّبُهَا ۝ لْأَشْقَى

”Men den olycklige skall undvika den”

Teologisk innebörd

Denna vers är motsatsen till vers 10. Där det sägs att den gudfruktige tar varning, sägs nu att den olycklige (*al-ashqā*) undviker påminnelsen.

- *al-ashqā* syftar på den som är olycklig i sitt livsval, den som förnekar och avvisar sanningen.
- Teologiskt visar versen att människans mottaglighet för påminnelsen beror på hennes inre tillstånd: gudsfruktan leder till vägledning, medan olycka och förnekelse leder till avvisande.
- Versen förbereder för nästa (v.12), där konsekvensen för den olycklige beskrivs.

Språklig och retorisk analys

- **وَيَتَجَنَّبُهَا (wa-yatajannabuhā)**: ”och han skall undvika den” – verb i futurum, från roten ج-ن-ب, som betyder att hålla sig borta, undvika.
- **الْأَشْقَى (al-ashqā)**: ”den olycklige” – superlativform från roten ش-ق-و, som betyder olycka, elände.

Retoriskt är versen kort och kontrasterande. Den ställer *man yakhshā* (den gudfruktige) mot *al-ashqā* (den olycklige), vilket skapar en tydlig dikotomi mellan de två grupperna.

Klassisk tafsir

al-Ṭabarī

Han tolkar *al-ashqā* som den som förnekar Gud och Hans budskap, och därför undviker påminnelsen.

al-Jalālayn

Förklarar att den olycklige är den som inte tar emot påminnelsen, utan avvisar den.

Ibn Kathīr

Han kopplar versen till de som förnekar sanningen och därmed blir olyckliga både i detta liv och i nästa.

al-Saʿdī

Han ser versen som en pedagogisk kontrast: påminnelsen är nyttig för de gudfruktiga, men de olyckliga undviker den.

al-Qurṭubī

Diskuterar att *ashqā* är motsatsen till *saʿīd* (lycklig). Den olycklige är den som väljer förnekelse och därmed sitt eget elände.

Moderna kommentarer

Mohammad Knut Bernström

Översätter versen som: ”Men den olycklige skall undvika den”, och kommenterar att detta är en bekräftelse på att vissa människor medvetet avvisar påminnelsen.

Abdullah Yusuf Ali

Tolkar versen som en poetisk kontrast: den gudfruktige tar emot påminnelsen, men den olycklige avvisar den.

87:12
الَّذِي يَصْلَى النَّارَ الْكُبْرَىٰ
som blir lågornas rov i den stora Elden,

Vers 87:12 – الَّذِى يَصْلَى النَّارَ الْكُبْرَىٰ

”Han som skall brinna i den stora elden”

Teologisk innebörd

Denna vers förklarar konsekvensen för *al-ashqā* (den olycklige) som nämndes i vers 11.

- Han kommer att brinna i *al-nār al-kubrā* – den stora elden, dvs. helvetet.

- Teologiskt är detta en varning för förnekelse och avvisande av påminnelsen.
- Versen betonar att straffet är allvarligt och slutgiltigt: helvetet är inte en symbolisk eld, utan en verklig konsekvens för de olyckliga.

Språklig och retorisk analys

- **الَّذِى (alladhī)**: ”han som” – relativpartikel som syftar tillbaka på *al-ashqā*.
- **يَصْلَى (yaṣlā)**: ”skall brinna” – futurum, från roten ي-ل-ص, som betyder att utsättas för eld, att brinna.
- **النَّارَ الْكُبْرَىٰ (al-nār al-kubrā)**: ”den stora elden” – substantivfras som förstärker straffets allvar. *kubrā* är feminin superlativ av *kabīr* (stor), vilket markerar att detta är den största och mest fruktansvärda elden.

Retoriskt är versen kort och kraftfull. Den använder superlativ (*kubrā*) för att förstärka bilden av straffets intensitet.

Klassisk tafsir

al-Ṭabarī

Han tolkar *al-nār al-kubrā* som helvetets eld, den största och mest fruktansvärda straffplatsen.

al-Jalālayn

Förklarar att den olycklige skall brinna i helvetets eld, som är den största av eldar.

Ibn Kathīr

Han kopplar versen till andra beskrivningar av helvetet i Qurʾanen, och betonar att detta är straffet för förnekelse.

al-Saʿdī

Han ser versen som en pedagogisk varning: den som avvisar påminnelsen kommer att möta

den största elden.

al-Qurṭubī

Diskuterar att *al-nār al-kubrā* kan syfta på helvetet i dess helhet, eller på dess mest intensiva nivåer.

Moderna kommentarer

Mohammad Knut Bernström

Översätter versen som: ”Han som skall brinna i den stora elden”, och kommenterar att detta är en varning för helvetets straff.

Abdullah Yusuf Ali

Tolkar versen som en poetisk och kraftfull beskrivning av helvetet som den största elden.

87:13
ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ
där han varken kan dö eller leva.

Vers 87:13 – ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ

”Sedan skall han där varken dö eller leva”

Teologisk innebörd

Denna vers beskriver straffets natur för *al-ashqā* (den olycklige) som nämndes i vers 11–12.

- I helvetets eld varken dör han (så att han slipper smärtan) eller lever (ett liv med verklig nytta eller glädje).
- Teologiskt är detta en av de mest skrämmande beskrivningarna av helvetet: evig existens utan verkligt liv, och utan befrielse genom döden.
- Versen betonar Guds absoluta rättvisa: den som avvisar påminnelsen och förnekar Gud möter ett straff som är både evigt och outhärdligt.

Språklig och retorisk analys

- **ثُمَّ (thumma)**: ”sedan” – markerar följd, efter att ha nämnt att han brinner i den stora elden.
- **لَا يَمُوتُ (lā yamūtu)**: ”han skall inte dö” – negation i futurum, från roten م-و-ت, som betyder att dö.
- **فِيهَا (fīhā)**: ”där” – syftar på helvetets eld.
- **وَلَا يَحْيَىٰ (wa lā yaḥyā)**: ”och han skall inte leva” – negation i futurum, från roten ح-ي-ي, som betyder att leva.

Retoriskt är versen stark i sin paradox: varken död eller liv. Den skapar en bild av evig plåga utan befrielse.

Klassisk tafsir

al-Ṭabarī

Han tolkar versen som att den olycklige inte dör så att han slipper straffet, och inte lever ett liv med verklig nytta eller glädje.

al-Jalālayn

Förklarar att straffet är evigt: ingen död som befrielse, ingen verklig livskvalitet.

Ibn Kathīr

Han kopplar versen till andra beskrivningar av helvetet, där invånarna varken får dö eller leva, utan är fast i evig plåga.

al-Saʿdī

Han ser versen som en pedagogisk varning: helvetets straff är det mest fruktansvärda, eftersom det är evigt och utan lindring.

al-Qurṭubī

Diskuterar att versen är en paradoxal beskrivning av helvetets tillstånd: existens utan liv, plåga utan befrielse.

Moderna kommentarer

Mohammad Knut Bernström

Översätter versen som: ”Sedan skall han där varken dö eller leva”, och kommenterar att detta är en av de mest skrämmande beskrivningarna av helvetet.

Abdullah Yusuf Ali

Tolkar versen som en poetisk paradox: helvetets invånare varken lever ett verkligt liv eller får dödens befrielse.

87:14
قَدْ أَفْلَحَ مَن تَزَكَّىٰ

Den skall det gå väl i händer som [under sitt liv] strävar efter renhet

---

Vers 87:14 – قَدْ أَفْلَحَ مَن تَزَكَّىٰ

”Framgångsrik är den som renar sig”

Teologisk innebörd

Efter att ha beskrivit de olyckligas öde (v.11–13), vänder suran nu till kontrasten: de lyckliga och framgångsrika.

- *Aflaha* betyder att nå framgång, att lyckas, att vinna.
- *Tazakkā* betyder att rena sig, både i fysisk och andlig mening.
- Teologiskt visar versen att verklig framgång inte ligger i materiella vinster, utan i själens rening och lydnad till Gud.
- Detta är en central princip i islam: rening (tazkiya) är vägen till frälsning.

Språklig och retorisk analys

- **قَدْ (qad)**: förstärkningspartikel som markerar säkerhet – ”sannerligen”, ”verkligen”.
- **أَفْلَحَ (aflaḥa)**: ”har nått framgång” – perfektform, från roten ف-ل-ح, som betyder att lyckas, vinna, blomstra.
- **مَن تَزَكَّىٰ (man tazakkā)**: ”den som renar sig” – verb i perfektform, från roten ز-ك-و, som betyder att rena, växa, bli renad.

Retoriskt är versen kort och kraftfull. Den använder förstärkning (*qad*) och ett starkt verb (*aflaḥa*) för att betona att sann framgång är knuten till rening.

Klassisk tafsir

al-Ṭabarī

Han tolkar *tazakkā* som att rena sig från synder och avgudadyrkan, och att följa Guds väg.

al-Jalālayn

Förklarar att versen syftar på den som renar sig genom tro och goda handlingar.

Ibn Kathīr

Han kopplar versen till både inre rening (hjärtats tro) och yttre rening (handlingar, allmosa).

al-Saʿdī

Han ser versen som en pedagogisk princip: sann framgång ligger i själens rening och lydnad till Gud.

al-Qurṭubī

Diskuterar att *tazakkā* kan syfta på att ge zakāt (allmosa), men också på allmän själens rening.

Moderna kommentarer

Mohammad Knut Bernström

Översätter versen som: ”Framgångsrik är den som renar sig”, och kommenterar att detta är en påminnelse om att sann framgång ligger i rening och lydnad till Gud.

Abdullah Yusuf Ali

Tolkar versen som en poetisk bekräftelse på att själens rening är vägen till verklig framgång.

87:15
وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّىٰ
och åkallar sin Herres namn och förrättar sin bön.

Vers 87:15 – وَذَكَرَ ۝ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّىٰ

”Och han nämner sin Herres namn och ber”

Teologisk innebörd

Denna vers förklarar vad som kännetecknar den som renar sig (v.14). Framgången ligger inte bara i själens rening, utan också i att aktivt minnas Gud och utföra bönen.

- *Dhikr* (att nämna Guds namn) är en central handling av tro och medvetenhet.
- *Ṣalāh* (bönen) är den praktiska manifestationen av denna medvetenhet.
- Teologiskt visar versen att sann framgång är en kombination av inre rening och yttre handlingar: minne av Gud och bön.

Språklig och retorisk analys

- **وَذَكَرَ (wa dhakara)**: ”och han nämner” – perfektform, från roten ر-ك-ذ, som betyder att minnas, erinra, nämna.
- **اسْمَ رَبِّهِ ۝ (ism rabbihi)**: ”sin Herres namn” – uttrycker både själva namnet och det som namnet representerar, dvs. Guds väsen och attribut.
- **فَصَلَّىٰ (fa-ṣallā)**: ”och han ber” – perfektform, från roten و-ل-ص, som betyder att be, att knyta samman.

Retoriskt är versen kort och rytmisk, med två handlingar i följd: minne och bön. Den skapar en bild av helhet: inre medvetenhet och yttre dyrkan.

Klassisk tafsir

al-Ṭabarī

Han tolkar versen som att framgången ligger i att minnas Gud och utföra bönen.

al-Jalālayn

Förklarar att versen syftar på den som nämner Gud och ber – särskilt den obligatoriska bönen.

Ibn Kathīr

Han kopplar versen till praktiken av bönen och dhikr, och tolkar detta som en central del av själens rening.

al-Saʿdī

Han ser versen som en pedagogisk princip: minnet av Gud och bönen är vägen till framgång.

al-Qurṭubī

Diskuterar att *ṣallā* kan syfta på både den obligatoriska bönen och frivilliga böner, och att *dhikr* är en ständig handling.

Moderna kommentarer

Mohammad Knut Bernström

Översätter versen som: ”Och han nämner sin Herres namn och ber”, och kommenterar att detta är en bekräftelse på bönen som central i tron.

Abdullah Yusuf Ali

Tolkar versen som en poetisk bild: minnet av Gud och bönen är vägen till verklig framgång.

Vill du att jag fortsätter med vers 16, där kontrasten ges: vissa föredrar det jordiska livet framför det kommande?

87:16
بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا
Men ni [människor] sätter det jordiska livet före allt annat,

---

Vers 87:16 – بَلْ تُؤْثِرُونَ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا

”Men ni föredrar det jordiska livet”

Teologisk innebörd

Denna vers markerar kontrasten till de föregående verserna (14–15) som beskrev de framgångsrika genom rening, minne av Gud och bön.

- Här kritiseras människans tendens att föredra det jordiska livet framför det kommande.
- Teologiskt är detta en påminnelse om att världsliga njutningar är kortvariga, medan det kommande livet är evigt.
- Versen fungerar som en varning: att prioritera det jordiska är ett tecken på förlust, medan sann framgång ligger i att prioritera det eviga.

Språklig och retorisk analys

- **بَلْ (bal)**: ”men” eller ”snarare” – används för att korrigera eller kontrastera.
- **تُؤْثِرُونَ (tuʾthirūna)**: ”ni föredrar” – verb i presens, från roten أ-ث-ر, som betyder att välja, föredra, sätta före.
- **الْحَيَاةَ الدُّنْيَا (al-ḥayāt al-dunyā)**: ”det jordiska livet” – uttryck som syftar på det temporära, materiella livet i denna värld.

Retoriskt är versen kort och direkt, med stark kontrast mellan det jordiska och det eviga. Den använder pluralformen ”ni” för att tala till människan kollektivt.

Klassisk tafsir

al-Ṭabarī

Han tolkar versen som en kritik mot dem som föredrar det jordiska livet framför lydnad till Gud och det kommande livet.

al-Jalālayn

Förklarar att människan ofta prioriterar det jordiska livet, trots att det är kortvarigt.

Ibn Kathīr

Han kopplar versen till människans svaghet: att hon dras till det jordiska, men glömmer det eviga.

al-Saʿdī

Han ser versen som en pedagogisk varning: att föredra det jordiska är en förlust, eftersom det eviga är bättre.

al-Qurṭubī

Diskuterar att *al-dunyā* betyder ”det närmaste” eller ”det lägre”, och tolkar versen som en

påminnelse om att det jordiska är mindre värdefullt än det kommande.

Moderna kommentarer

Mohammad Knut Bernström

Översätter versen som: ”Men ni föredrar det jordiska livet”, och kommenterar att detta är en varning mot att prioritera det materiella.

Abdullah Yusuf Ali

Tolkar versen som en poetisk kontrast: människan väljer det jordiska, men det eviga är bättre.

87:17
وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ
trots att det kommande livet är bättre och varar i evighet.

Vers 87:17 – وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ

”Men det kommande livet är bättre och mer varaktigt”

Teologisk innebörd

Denna vers är en direkt kontrast till vers 16, där människans tendens att föredra det jordiska

livet kritiseras.

- Här betonas att det kommande livet (*al-ākhirah*) är både bättre (*khayr*) och mer varaktigt (*abqā*).
- Teologiskt är detta en påminnelse om att det jordiska livet är kort och begränsat, medan det eviga livet är oändligt och verkligt värdefullt.
- Versen sammanfattar en central princip i islam: den som prioriterar det eviga livet framför det jordiska är den som verkligen förstår Guds vägledning.

Språklig och retorisk analys

- **وَٱلْآخِرَةُ (wa-l-ākhirah)**: ”och det kommande livet” – syftar på livet efter döden, det eviga livet.
- **خَيْرٌ (khayr)**: ”bättre” – komparativ form, markerar överlägsenhet i värde och kvalitet.
- **وَأَبْقَىٰ (wa-abqā)**: ”och mer varaktigt” – komparativ form av roten ب-ق-ي, som betyder att bestå, vara kvar.

Retoriskt är versen kort, rytmisk och kontrasterande. Den använder två komparativer (*khayr* och *abqā*) för att förstärka skillnaden mellan det jordiska och det eviga.

Klassisk tafsir

al-Ṭabarī

Han tolkar versen som en påminnelse om att det kommande livet är bättre i kvalitet och mer varaktigt än det jordiska.

al-Jalālayn

Förklarar att det eviga livet är överlägset det jordiska, eftersom det är oändligt.

Ibn Kathīr

Han kopplar versen till människans val: den som prioriterar det eviga livet är den som verkligen förstår.

al-Saʿdī

Han ser versen som en pedagogisk princip: det jordiska är kortvarigt, det eviga är bättre och varaktigt.

al-Qurṭubī

Diskuterar att *khayr* syftar på kvalitet och *abqā* på varaktighet – två dimensioner som gör det eviga livet överlägset.

Moderna kommentarer

Mohammad Knut Bernström

Översätter versen som: ”Men det kommande livet är bättre och mer varaktigt”, och kommenterar att detta är en påminnelse om att prioritera det eviga framför det jordiska.

Abdullah Yusuf Ali

Tolkar versen som en poetisk kontrast: det jordiska är kort, det eviga är bättre och oändligt.

87:18
إِنَّ هَٰذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَىٰ
[Allt] detta har helt visst redan [sagts] i de tidigare uppenbarelserna,

Redaktionens Anteckningar

Vers 87:18 – إِنَّ هَٰذَا لَفِى ٱلصُّحُفِ ٱلۡأُولَىٰ

”Sannerligen, detta finns i de tidigare skrifterna”

Teologisk innebörd

Denna vers markerar att budskapet i suran – om skapelsen, vägledning, förgänglighet, påminnelse och det eviga livets överlägsenhet – inte är något nytt.

- Det är en bekräftelse på kontinuiteten i den gudomliga uppenbarelsen: samma budskap har givits till tidigare profeter.
- Teologiskt visar versen att islam är en fortsättning på den abrahamitiska traditionen, inte en isolerad nyhet.
- Detta stärker Qurʾanens legitimitet och placerar den i en lång kedja av uppenbarelser.

Språklig och retorisk analys

- **إِنَّ (inna)**: ”sannerligen” – betonar säkerhet och förstärker påståendet.
- **هَٰذَا (hādhā)**: ”detta” – syftar på budskapet i suran, särskilt påminnelsen om det eviga livets överlägsenhet.
- **لَفِى (lafī)**: ”är verkligen i” – förstärkning med *lām* och prepositionen *fī*, markerar stark bekräftelse.
- **ٱلصُّحُفِ ٱلۡأُولَىٰ (al-ṣuḥuf al-ūlā)**: ”de tidigare skrifterna” – syftar på de heliga skrifter som gavs till tidigare profeter.

Retoriskt är versen stark i sin bekräftelse. Den använder förstärkning (*inna*, *lām*) för att understryka att detta budskap är en del av en större tradition.

Klassisk tafsir

al-Ṭabarī

Han tolkar *al-ṣuḥuf al-ūlā* som de skrifter som gavs till tidigare profeter, särskilt Abraham och Moses.

al-Jalālayn

Förklarar att versen syftar på att detta budskap finns i de tidigare skrifterna, vilket bekräftas i nästa vers (v.19).

Ibn Kathīr

Han kopplar versen till Abrahams och Moses skrifter, och betonar att Qurʾanen är en fortsättning på deras budskap.

al-Saʿdī

Han ser versen som en pedagogisk bekräftelse: islam är inte en ny religion, utan en fortsättning på tidigare uppenbarelser.

al-Qurṭubī

Diskuterar att *ṣuḥuf* betyder skrifter eller uppenbarelser, och att *al-ūlā* syftar på de första, dvs. de som gavs till Abraham och Moses.

Moderna kommentarer

Mohammad Knut Bernström

Översätter versen som: ”Sannerligen, detta finns i de tidigare skrifterna”, och kommenterar att detta är en bekräftelse på Qurʾanens kontinuitet med tidigare uppenbarelser.

Abdullah Yusuf Ali

Tolkar versen som en poetisk bekräftelse: Qurʾanen är inte isolerad, utan en del av den större gudomliga traditionen.

87:19
صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ
i Abrahams och Moses uppenbarelser.

Vers 87:19 – صُحُفِ إِبْرٰهِيمَ وَمُوسَىٰ

”I Abrahams och Moses skrifter”

Teologisk innebörd

Denna vers specificerar vilka tidigare skrifter (v.18) som innehöll samma budskap: Abrahams och Moses skrifter.

- Detta visar att de centrala principerna – själens rening, minnet av Gud, bönen, och prioriteringen av det eviga livet – är universella och återkommande i den gudomliga uppenbarelsen.
- Teologiskt är det en bekräftelse på att islam är en fortsättning på den abrahamitiska traditionen, och att Qurʾanen förmedlar samma grundläggande sanningar som tidigare profeter.
- Versen understryker kontinuiteten i uppenbarelsen: Gud har alltid väglett mänskligheten genom profeter och skrifter.

Språklig och retorisk analys

- **صُحُفِ (ṣuḥuf)**: ”skrifter” – plural av *ṣaḥīfa*, som betyder blad, dokument, uppenbarelse.
- **إِبْرٰهِيمَ (Ibrāhīm)**: Abraham – patriarken och profeten, symbol för tro och lydnad.

- **وَمُوسَىٰ (wa-Mūsā)**: Moses – profeten som mottog Tora, symbol för lag och vägledning.

Retoriskt är versen avslutande och sammanfattande. Den knyter surans budskap till den större traditionen och ger tyngd genom att nämna två av de mest centrala profeterna.

Klassisk tafsir

al-Ṭabarī

Han tolkar versen som att de principer som nämnts i suran finns i Abrahams skrifter och i Moses Tora.

al-Jalālayn

Förklarar att detta är en bekräftelse på att Qurʾanens budskap är i linje med tidigare uppenbarelser.

Ibn Kathīr

Han kopplar versen till kontinuiteten i uppenbarelsen: samma budskap gavs till Abraham och Moses.

al-Saʿdī

Han ser versen som en pedagogisk bekräftelse: Qurʾanen är inte isolerad, utan en del av den större gudomliga traditionen.

al-Qurṭubī

Diskuterar att *ṣuḥuf* syftar på Abrahams skrifter (som nämns i hadither) och Moses Tora, och att detta visar på en gemensam kärna i uppenbarelsen.

Moderna kommentarer

Mohammad Knut Bernström

Översätter versen som: ”I Abrahams och Moses skrifter”, och kommenterar att detta är en bekräftelse på Qurʾanens kontinuitet med tidigare uppenbarelser.

Abdullah Yusuf Ali

Tolkar versen som en poetisk bekräftelse: Qurʾanen förmedlar samma budskap som Abraham och Moses skrifter.